

M/S Brandbu – Årsrapport 2018

Istandsettelsen av M/S Brandbu har i 2018 foregått med høy intensitet takket være god støtte fra Riksantikvaren og tidlig svar på tilsagn som førte til forholdsvis rask gjenopptaking av arbeidet etter årsskiftet. Fremdrift har i stor grad vært avhengig av kapasitet og prioritering fra Bredalsholmens side, og vi opplever verftet som en svært god samarbeidspart i så måte. Museet, venneforeningen og Bredalsholmen har hatt tett kontakt og flere befaringer. Utover gjennomgang av planlagt og utført verftarbeid har Bredalsholmen vært en god og løsningsorientert partner på ulike problemstillinger og utfordringer som har dukket opp undervegs, og i forbindelse med bestillinger og arbeid som utføres av andre.

Randsfjordmuseet bruker mye ressurser i form av bl.a. prosjektering og administrasjon/ledelse. Utover bestillinger, oppfølging av kontrakter og prosjektadministrasjon, jobber vi mye med å inkludere og ivareta nærmiljøet i Røykenvika. Dette er et nært og godt samarbeid med en fortsatt aktiv og engasjert venneforening. I tillegg arbeides det nå med planlegging av arrangementer knyttet til sjøsetting og til fremtidig forvaltning, bruk og formidling. Venneforeningen har en sentral del i dette. Vi opplever noe papirbyråkrati i forbindelse med byggetillatelse av havneanlegg, men i all muntlig dialog har vi god støtte fra både kommune og fylkesmann. Det er gitt formell tillatelse til å bygge i fredningssonen fra fylkesmannen. På grunn av permisjoner og utvidede arbeidsoppgaver i museet, ble det ansatt en person for oppfølging av M/S Brandbu fra begynnelsen av mai t.o.m. 1 okt.

Bredalsholmen startet opp i slutten av mars måned og gjennomførte 5 arbeidsperioder på anlegget før ferie i juli. Arbeidet i høst startet godt og etter planen, tross noe mindre kapasitet fra verftet. Det var mål om gjennomføring av stålarbeid innen november måned, men på grunn av komplisert jobb og noe sykdom på anlegget ble det på en befaring i september sannsynliggjort at den forventede ferdigstillelsen av stålarbeid ville bli skjøvet med en måned. Dette var i overensstemmelse med firma som utfører overflatebehandling og som da utsatte oppdraget i påvente av verftarbeidet. Det ble gjennomført fire arbeidsøkter. Den femte økten måtte avbrytes rett etter oppstart pga uforutsett hendelse. I stedet ble det hentet inn lokal kompetanse på sveising, som i overenskomst med Bredalsholmen utbedrer noe groprust på skroget. Rapport over utført arbeid fra Bredalsholmen er vedlagt. Videre ligger det ved en oversikt over jobbkort for arbeidet.

Som før har de frivillige i M/S Brandbus venner bidratt mye i bistand på anlegg ved behov og gjennomført enkelte tiltak i «friuken» hvor BDF ikke har arbeidet. Venneforeningen er utålmodige, men forståelsesfulle hva gjelder arbeidet som verftet utfører. Det er gjennomført flere dugnader i «smia» som er der havneplassen vil være. Motoren er nå fraktet hit slik at den er lettere tilgjengelig for de som ønsker å studere den. Til arrangementet «Elvelangs Vigga», som avsluttet i teltet ved M/S Brandbu, ble motoren tatt frem. Dette arrangementet trakk anslagsvis 700 innom anlegget hvor verftet, museet, og de frivillige fortalte om arbeidet, delte ut informasjon og viste film fra Roar Sundts manøvrering av skipet på 1980-tallet.

Av direkte tiltak på skipet er det først og fremst innfestingen av propellhylse etter at utbedringen av ror, ror-festet og opplagring var ferdig som er gjort. I sept/oktober måtte BDF flytte arbeidskontaineren til behov i Bergen og verftsarbeiderne tok da i bruk pauserom/spiserom i lokale som foreningen leier. Venneforeningen har bistått inn i prosjekteringsarbeid på kommende bryggeanlegg, planlegging av 2019, kontakt og befaringer med underleverandører m.m. Det er også

venneforeningen som i stor grad jobber med prosjektering og rekonstruksjon av styrhus, med antikvarisk bistand fra bygningshåndverkere. Styrhuset på Brandbu var en rekonstruksjon utfra restene på skipet i 1979 og som antas å være minimum fra rundt 1920, tiden istandsettelsen er basert ut fra. Ved siden av mål og reisverk på eksisterende styrhus, samt et fotografi fra 1923, er man nå i gang med arbeid. Dører og vinduer lages av Per Stegarud, som har god erfaring med fartøyvernprosjekter, bl.a. laget interiør på Finnmarken sammen med Morten Hjelløy. Hjelløy har hatt oppdraget med å dokumentere mannskapslugaren i M/S Brandbu og har også laget forslaget til restaurering og rekonstruksjon av denne når stålarbeid er ferdig.

BDF har anslått to arbeidsøkter før vi kan ferdigstille overflate. Arbeidet gjenopptas fra verftets side så snart som mulig slik at skipet kan males i mars/april, mens arbeidshallen er oppe. Først når hallen er demontert kan vi innfeste motoren og heise på plass casingen. BDF vil deretter ta en siste tur for å klinke denne. Tross noen justeringer og uforutsette hendelser ser vi altså fortsatt frem til sjøsetting 2019!

Utført arbeid på M/S Brandbu i 2017

Arbeidet som er rapportert Riksantikvaren gjennom året 2018 via utbetalingsanmodninger er basert på vilkårene i tilsagnet. Vi henviser også til vedlagt rapport fra Bredalsholmen Dokk og Fartøyvernssenter, datert 3.1.2019, som beskriver arbeidet mer utførlig.

- Plate F BB spt 10-13 ferdigstilt
- Plate F BB spt 23-28 ferdigstilt
- Plate F SB spt 23-28 ferdigstilt
- Fenderlister ferdigstilt
- Reparasjon av ror og rorkopp ferdigstilt og roret er tilbakemontert
- Tilbakeføring og montering av propellhylse med ny foring ferdigstilt
- Blending av utløpsrør fra toalett er ferdigstilt
- Kappe over toalett er ferdigstilt
- Maskinskott #10 er ferdigstilt
- Bindevinkler i akterskip og lasteområde nær ferdigstilt (70%)
- Reparasjon av dekkshjelke ved sp10 og svinerygg; nær ferdigstilt (98%)
- Svinerygg SB og BB er nær ferdigstilt (ca 95%)
- Ankerklyss er 60% ferdig. Nye klyss er laget. Innfesting og rep av område på hudplate gjenstår
- Reparasjon av plate og lukekarm ved nedgang til lugar er 40% ferdigstilt, montering og klinking gjenstår
- Naglehoder som ble skadet ifb m arbeid på hylseplater; gjenstår reparasjon
- Gamle lysventiler er demontert. Innfesting av nye venter til etter rustbehandling.
- Rekonstruksjon dører og vinduer til nytt styrhus pågår
- Rekonstruksjon av styrhus pågår
- Konstruksjon av dekksluker, materialer er bestilt
- Sveising av groptæringer skrog, BB side

Vedlegg som følger rapporten:

- Fakturerte kostnader 2018 (inkl. fakturakopier)

- Bredalsholmen rapport 2018 med bilder

- Jobbkort BDF fremdrift 2018

FOTO FRA ARBEIDET 2018

Alle foto Randsfjordmuseet. Det er sendt inn mye fotodokumentasjon i forbindelse med to utbetalingsanmodninger i 2018. Ta kontakt med museet dersom mer foto ønskes oversendt.

Reparasjon og utskifting av hudplater ble ferdigstilt i 2018:

Plate F SB 23-28

Plate F BB 10-13

F-gang babord plate, fenderlist og bindevinkel ferdig montert.

F BB spt 23-28

Ankerklyss babord demontert for reparasjon og kopiering til styrbord.

Ferdige ankerklyss, montering gjenstår og rep av plate SB

Bindevinkler ferdigstilt i lasteområde BB side samt innfesting til skott v spt #10

Nye bindevinkler SB side lasteområde

Reparasjon Dekksbjelke spt#10 og feste for maskinskott ferdigstilt

Før montering av nytt skott. Dekksbjelke og bindevinkler på SB og BB lasteområde ferdigstilt

Maskinskott ferdigstilt

Svineryggen: foto fra SB og BB før demontering av plater.

Svinerygg SB og BB, rep av bindevinkler v fenderlist og dekkplate ved lukekarmen

Innvendig svinerygg SB, noe klinking gjenstår

Toalettcape ferdigstilt

Tilbakeføring av propellhylse

Ny foring til rorkopp

Spesialverktøy laget for maskinering av rorkoppen

Arbeid m ny rortapp

Tilbakeført rør

Ny foring og innfesting av propellhylse

Toalettutløp blendet

Befaring i mai med Irene Sandodden og Tore Rødberghagen fra Oppland Fylkeskommune.

Under besøk fra Valdresmusea og M/S Tyin 12.okt.

